

SPIS TREŚCI

Wstęp	9
I. ARTYKUŁY	
Mariusz Kozerski, Mentorzy a kariera polityczna. Przykłady z historii Niemiec przed- i powojennych	13
Marta Brzezińska-Pająk, Mur berliński jako symbol zimnowojennego militarystyki w fil- mie niemieckim po 1989 roku	29
Artur Kamiński, Związek Polaków „Zgoda” w RFN a stan wojenny w Polsce	43
Joanna Trajman, Niemiecka socjaldemokratka Anke Martiny o potrzebie feminizacji poli- tyki	59
Gabriela Kochan, Prawicowy ekstremizm w Niemczech na początku XXI wieku	75
Katarzyna Gelles, Wyborcze tsunami i niemiecka gra w kolory	89
* * *	
Jakub WieszczaK, Percepcja społeczna niemieckich cmentarzy wojennych w Polsce na przy- kładzie Dolnego Śląska	101
Katarzyna Gelles, Młoda Austria kieruje się na prawo	113
II. RECENZJE I OMÓWIENIA	
Czerwona Róża (Kate Evans, <i>Red Rosa. A Graphic Biography of Rosa Luxemburg</i> , New York 2015, ss. 220) — Katarzyna Gelles	133
Ocalić elitę (Herbert Lackner, <i>Die Flucht der Dichter und Denker. Wie Europas Künstler und Wissenschaftler den Nazis entkamen</i> , Wien 2017, ss. 204) — Agnieszka Jan- kowska	134
Śladami zapomnianej formacji (Iwan Kowtun, Dmitrij Żukow, <i>29 Dywizja Grenadierów SS „Kamiński”</i> , przeł. [z ros.] Joanna Krystyna Radosz, Zakrzewo 2017, ss. 366) — Jakub WieszczaK	137
Sprawiedliwy Arab wśród Narodów Świata (Ronen Steinke, <i>Der Muslim und die Jüdin. Die Geschichte einer Rettung in Berlin</i> , München 2017, ss. 207) — Agnieszka Jan- kowska	139
Porwane dzieci (Anna Malinowska, <i>Brunatna kolysanka. Historie uprowadzonych dzieci</i> , Warszawa 2017, ss. 359) — Artur Kamiński	141
O sile przetrwania w nazistowskich Niemczech (Hans-Jürgen Massaquoi, <i>Neger, Neger... Opowieść o dorastaniu czarnoskórego chłopca w nazistowskich Niemczech</i> , przeł. [z ang.] Anna Bańkowska, Warszawa 2016, ss. 550) — Sylwia Chmura	143
Niemcy w trybach wojennej maszyny (Nicholas Stargardt, <i>Wojna Niemców. Naród pod bronią 1939–1945</i> , przeł. [z ang.] Tomasz Fiedorek, Poznań 2017, ss. 855) — Mariusz Kozerski	145

W zakamarkach pamięci. <i>Dlaczego i jak pamiętamy</i> (Martin Pollack, <i>Topografia pamięci</i> , przeł. [z niem.] Karolina Niedenthal, Wołowiec 2017, ss. 239) — Jakub Wieszcak	147
Korespondencja zza więziennych murów (Helmuth James von Moltke, Freya von Moltke, <i>Listy na pożegnanie</i> , przeł. [z niem.] Grażyna Prawda, Kraków 2017, ss. 338) — Joanna Karpińska-Olszewska	149
Wspomnienia o pierwszej damie (Cornelia Scheel, <i>Mildred Scheel. Erinnerungen an meine Mutter</i> , mit Regina Carstensen, Reinbek bei Hamburg 2015, ss. 224) — Joanna Trajman	151
Wschodniemieccy adwokaci w „złotej klatce” (Christian Booß, <i>Im goldenen Käfig. Zwischen SED, Staatssicherheit, Justizministerium und Mandant — die DDR-Anwälte im politischen Prozess</i> , Göttingen 2017, ss. 813) — Krzysztof Jagiełło	153
Historia Bundesligi z perspektywy piłkarza (Ronald Reng, <i>Bundesliga. Niezwykła opowieść o niemieckim futbolu</i> , przeł. [z niem.] Michał Jeziorny, Tomasz Urban, Kraków 2017, ss. 424) — Tomasz Matras	155
Angela Merkel i syndrom pomagacza (Hans-Olaf Henkel, Joachim Starbatty, <i>Niemcy na kozetkę! Dlaczego Angela Merkel ratuje świat, rujnując swój kraj?</i> , przeł. [z niem.] Andrzej Kaniewski, Ewa Ruszkowska, Warszawa 2016, ss. 273) — Joanna Karpińska-Olszewska	157
Niemiecka niedecyzyjność i jej następstwa (Robin Alexander, <i>Angela Merkel i kryzys migracyjny. Dzień po dniu</i> , przeł. [z niem.] Marcin Masny, Warszawa 2017, ss. 310) — Magda Rucińska	160
Dobra prognoza dla Austrii (Heinz Fischer, Christof Leitl, <i>Österreich für Optimisten. Mit einem Interview von Herbert Lackner</i> , Salzburg-München 2017, ss. 142) — Katarzyna Gelles	163

III. KRONIKA — SPRAWOZDANIA

Joanna Trajman, Samochód — obiekt miłości i nienawiści Niemców	169
Tomasz R. Dębowski, Wrocławska konferencja <i>Oblicza Reformacji</i>	170
Mariusz Kozerski, Polsko-niemieckie dyskusje o Europie	171
Karina Krzysztoporska, Stacja przesiadkowa — Dolny Śląsk	173
Helena Wyligąła, Konferencja <i>Niemcy po wyborach. Bilans zysków i strat</i>	176
Mariusz Kozerski, Niemcy z perspektywy polskiej nauki	178
Katarzyna Gelles, Kobiece oblicze Reformacji	182
Krzysztof Jeziorski, Z wizytą w Konsulacie Generalnym Republiki Federalnej Niemiec we Wrocławiu	183

IV. Z ŻAŁOBNEJ KARTY

Krzysztof Kociubiński, Profesor Norbert Otto Kapferer (1948–2018)	187
Katarzyna Gelles, Profesor Heiner Timmermann (1940–2018)	189

V. BIBLIOGRAFIA

Indeks zawartości „Niemcoznawstwa” za lata 2013–2017, oprac. Katarzyna Gelles	195
Rozprawa doktorska obroniona w Zakładzie Badań Niemcoznawczych Instytutu Studiów Międzynarodowych UW	205
Wykaz skrótów	207
O autorach	210
Z niemcoznawczych nowości wydawniczych i filmowych	212

INHALTSVERZEICHNIS

Einführung	9
I. BEITRÄGE	
Mariusz Kozerski, Die Mentoren und die politische Karriere. Beispiele aus der Vor- und Nachkriegsgeschichte Deutschlands	13
Marta Brzezińska-Pająk, Die Berliner Mauer als ein Zeichen des Militarismus des Kalten Krieges im deutschen Film nach 1989	29
Artur Kamiński, Bund der Polen „Zgoda“ in der Bundesrepublik Deutschland e.V. und der Kriegszustand in Polen	43
Joanna Trajman, Die deutsche Sozialdemokratin Anke Martiny über die notwendige Feminisierung der Politik	59
Gabriela Kochan, Der Rechtsextremismus in Deutschland am Anfang des 21. Jahrhunderts	75
Katarzyna Gelles, Der Wahl-Tsunami und das deutsche Farbenspiel	89
* * *	
Jakub Wieszczyk, Die gesellschaftliche Wahrnehmung der deutschen Kriegsfriedhöfe in Polen am Beispiel Niederschlesiens	101
Katarzyna Gelles, Junges Österreich rückt nach rechts	113
II. REZENSIONEN UND BESPRECHUNGEN	
Rote Rosa (Kate Evans, <i>Red Rosa. A graphic biography of Rosa Luxemburg</i> , New York 2015, 220 S.) — Katarzyna Gelles	133
Rette die Elite (Herbert Lackner, <i>Die Flucht der Dichter und Denker. Wie Europas Künstler und Wissenschaftler den Nazis entkamen</i> , Wien 2017, 204 S.) — Agnieszka Jankowska	134
Auf den Spuren der vergessenen Formation (Iwan Kowtun, Dmitrij Żukow, <i>29 Dywizja Grenadierów SS „Kamiński“</i> , Translation [aus dem Russischen] Joanna Krystyna Radosz, Zakrzewo 2017, 366 S.) — Jakub Wieszczyk	137
Arabischer Gerechter unter den Völkern (Ronen Steinke, <i>Der Muslim und die Jüdin. Die Geschichte einer Rettung in Berlin</i> , München 2017, 207 S.) — Agnieszka Jankowska	139
Die entführten Kinder (Anna Malinowska, <i>Brunatna kołysanka. Historie uprowadzonych dzieci</i> , Warszawa 2017, 359 S.) — Artur Kamiński	141
Über den Überlebenswillen in dem Nazideutschland (Hans-Jürgen Massaquoi, <i>Neger, Neger... Opowieść o dorastaniu czarnoskórego chłopca w nazistowskich Niemczech</i> , przeł. [z ang.] Anna Bańkowska, Warszawa 2016, 550 S.) — Sylwia Chmura	143
Deutschland im Regelwerk der Kriegsmaschine (Nicholas Stargardt, <i>Wojna Niemców. Naród pod bronią 1939–1945</i> , Translation [aus dem Englischen] Tomasz Fiedorek, Poznań 2017, 855 S.) — Mariusz Kozerski	145

In den Abseiten des Gedächtnisses. <i>Warum und wie wir uns erinnern</i> (Martin Pollack, <i>Topografia pamięci</i> , Translation [aus dem Deutschen] Karolina Niedenthal, Wołowiec 2017, 239 S.) — Jakub Wieszczyk	147
Korrespondenz von jenseits der Gefängnismauer (Helmuth James von Moltke, Freya von Moltke, <i>Listy na pożegnanie</i> , Translation [aus dem Deutschen] Grażyna Prawda, Kraków 2017, 338 S.) — Joanna Karpińska-Olszewska	149
Erinnerung an die First Lady (Cornelia Scheel, <i>Mildred Scheel. Erinnerungen an meine Mutter</i> , mit Regina Carstensen, Reinbek bei Hamburg 2015, 224 S.) — Joanna Trajman	151
Die ostdeutschen Rechtsanwältinnen im „goldenen Käfig“ (Christian Booß, <i>Im goldenen Käfig. Zwischen SED, Staatssicherheit, Justizministerium und Mandant — die DDR-Anwältinnen im politischen Prozess</i> , Göttingen 2017, 813 S.) — Krzysztof Jagiełło	153
Die Geschichte der Bundesliga mit den Augen eines Fußballspielers (Ronald Reng, <i>Bundesliga. Niezwykła opowieść o niemieckim futbolu</i> , Translation. [aus dem Deutschen] Michał Jeziorny, Tomasz Urban, Kraków 2017, 424 S.) — Tomasz Matras	155
Angela Merkel und der Helfer-Syndrom (Hans-Olaf Henkel, Joachim Starbatty, <i>Niemcy na kozetkę! Dlaczego Angela Merkel ratuje świat, rujnując swój kraj?</i> , Translation [aus dem Deutschen] Andrzej Kaniewski, Ewa Ruskowska, Warszawa 2016, 273 S.) — Joanna Karpińska-Olszewska	157
Die deutsche Entscheidungsunfähigkeit und ihre Folgen (Robin Alexander, <i>Angela Merkel i kryzys migracyjny. Dzień po dniu</i> , Translation [aus dem deutschen] Marcin Masny, Warszawa 2017, 310 S.) — Magda Rucińska	160
Gute Prognosen für Österreich (Heinz Fischer, Christof Leitl, <i>Österreich für Optimisten. Mit einem Interview von Herbert Lackner</i> , Salzburg-München 2017, 142 S.) — Katarzyna Gelles	163
 III. CHRONIK — BERICHTE	
Joanna Trajman, Das Auto — geliebt und gehasst von Deutschen	169
Tomasz R. Dębowski, Die Wroclawer Konferenz <i>Die Gesichter der Reformation</i>	170
Mariusz Kozerski, Polen und Deutschland in der Diskussion über Europa	171
Karina Krzysztoporska, Die Umsteigestation — Niederschlesien	173
Helena Wyligala, Konferenz <i>Deutschland nach den Wahlen. Gewinn- und Verlustrechnung</i>	176
Mariusz Kozerski, Deutschland aus der Perspektive der polnischen Wissenschaft	178
Katarzyna Gelles, Das feminine Angesicht der Reformation	182
Krzysztof Jezierski, Zu Besuch im Generalkonsulat der Bundesrepublik Deutschland in Wrocław	183
 IV. WIR NEHMEN ABSCHIED	
Krzysztof Kociubiński, Professor Norbert Otto Kapferer (1948–2018)	187
Katarzyna Gelles, Professor Heiner Timmermann (1940–2018)	189
 V. BIBLIOGRAPHIE	
Inhaltsindex von „Niemcoznawstwo“ für die Jahre 2013–2017, erstellt von Katarzyna Gelles	195
Dissertation am Lehrstuhl für Deutschlandstudien am Institut für Internationale Studien der Universität Wrocław	205
Abkürzungen	207
Über die Autoren	210
Neuerscheinungen zum Thema Deutschkunde	212